

consulendo parti regis Sicilie, quod desisterent a tanti auri petitione et quod alia debebant sufficere cum tanta persona. (20) Cui pape dixit episcopus Baiocensis: 'Pater, non potest plus rex Romanorum dare dictum Arelatense regnum^a, si sit regnum, quam ipse episcopus unum ecclesie sue castrum, nisi per ipsum papam fieret'. Item dixit papa, quod tunc recesserunt ab eo et terminum inter se condixerunt de conveniendo per se vel per ambassatores insimul in octab(is) Omnium sanctorum¹. De quibus dixit, quod in anima sua postea aliquid non audiverat, ad suam excusationem pretendens, quod non potuerat denegare, quin tante persone coram ipso papa tractarent et quod crederet pecare mortaliter, si dictum matrimonium impediret, ex quo pax inter Guibelinos et Guelfos poterat provenire². (21) Post hec articulos, quos habebamus promovere apud ipsum papam, sibi exposuimus. Qui post multas responsiones factas, quas voluit habere pro non responsionibus, dixit, quod articulos daremus in scripto et ipse responderet in scriptis. Quod fecimus quamvis non voluntarii, cum non sit moris, et tenuit in suspenso per XV dies, quamvis instaremus frequenter pro responsione habenda. Et tandem³ respondit, prout in rotulo, quem habet dominus Guillelmus, continetur. (22) Nos autem inter moras huiusmodi amicos sive notos nostros cardinales visitavimus et inter alios dominum P. de Capella cardinalem Penestrinum, qui solus promocioni regis Romanorum ad coronam imperii, ut intelleximus, contradixit, sed finaliter consensit. Auditis aliquibus de articulis nobis iniunctis, videns, quod nulla sibi fiebat mencio de tractatu, dixit: 'Per malam fortunam, quare non acceleratis vos, quod dominus rex Francie sit totaliter expeditus et liberatus de illo facto, in cuius tractatu tam diu laboravimus. Dico vobis, quod ecclesia ista Romana multa potest magna et ardua contra maiores mundi, dum tamen causam habeat faciendi. Et nisi liberetur dominus rex, illud factum, de quo est tractatum, posset esse una causa de maioribus, que temporibus nostris evenerint. Et si esset liberatus rex de illo facto, quod cito fieri consulo et opto, et vellet facere iusticiam in regno suo', ponens manus supra genua, cum sederet, ait cum nutu corporeo et capud movendo erga

a) Folgt getilgt 'φ' Or.

1) Nov. 8. 2) Dazu vgl. demnächst den von mir aufgefundenen Brief Clemens' V. an Heinrich VII. von 1312 Apr. 1, den ich an anderm Ort geben werde. 3) Also Mitte December. Das Or. hat 'XV'.